

PRESS KIT

RENÉ

20 let mezi kriminálem a svobodou

časoběrný dokument Heleny Třeštíkové

PR A TISKOVÝ SERVIS:

Martina Reková, martina.rekova@4press.cz, tel. +420 731 573 993

PRODUCENT:

Negativ s.r.o., Ostrovní 30, Praha 1, tel: +420 224 933 755
bashka@negativ.cz

DISTRIBUCE:

Zuzana Pudilová, info@aerofilms.cz, tel. +420 608 300 797
Aerofilms, s.r.o., Vodičkova 41, Praha 1 110 00

PROGRAMACE:

Jakub Němeček, program@aerofilms.cz, tel. 572 501 989, +420 724 339 341

Námět, scénář, režie: Helena Třeštíková

Producenti: Kateřina Černá, Pavel Strnad

Šéfproducent ČT: Anna Becková

Výroba: Negativ s.r.o., Helena Třeštíková, Česká televize – Centrum publicistiky,
dokumentu a vzdělávání

Podpora: Státního fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie,
Media Development

Distributor: Aerofilms

Distribuční premiéra: 24. července 2008

Žánr: dokumentární film

Délka: 83 minut

Rok dokončení: 2008

Barva: Barva/ČB

Formát obrazu: 1:1,66

Nosič: 35 mm

Střih: Jakub Hejna

Hudba: Tadeáš Věrčák

Kamera: Martin Kubala, Petr Pešek, Stano Slušný, Václav Smolík, Marek Dvořák,
Ondřej Belica, Miroslav Souček, Vlastimil Hamerník

Zvuk: Vladimír Nahodil, Pavel Sádek, Jan Valouch, Václav Hejduk, Miroslav Šimčík,
Štěpán Mamula, Daniel Němec, Zbyněk Mikulík, Petr Provazník, Jan Valouch

Dramaturg ČT: Darja Macáková

Dramaturg: Michael Třeštík, Jan Gogola, ml., Martin Štoll

www.aerofilms.cz/rene

SYNOPSIS

Ryze dokumentární film se syrovou autentičností vypráví těžko uvěřitelný příběh Reného, který byl od sedmnácti let sledován filmovou kamerou na své cestě mezi vězeními a krátkými pobyty na svobodě. Kamera ho v roce 2008 opouští v jeho sedmatřiceti letech, tedy přesně o dvacet let později, jako nemocného člověka, muže stále se pohybujícího na hraně zákona, který napsal a publikoval dvě knihy. Čas proměny z mladíka v muže zaznamenávala režisérka Helena Třeštíková na pozadí významných politických změn střední Evropy.

Reného příběh začíná ve vězení pod socialistickými plakáty, pokračuje během sametové revoluce a dostává zdánlivou pointu amnestií tehdejšího prezidenta Václava Havla. René se ale brzy vrací zpět do kriminálu, aby tak vstoupil do Evropské unie opět jako vězeň. V průběhu let strávených za mřížemi, zejména za krádeže, se nechal potetovat na celém těle, utekl z vězení a zase byl chycen, vydal dva romány, vykradl byt režisérky Třeštíkové, prožil dva milostné příběhy, onemocněl roztroušenou sklerózou a psychologové u něj zjistili nadprůměrnou inteligenci. Svůj názor na svět demonstruje René anglicky nepřesně napsaným tetováním „Fuck of people“, které „zdobí“ jeho krk.

Film René byl uveden na 43. MFF Karlovy Vary v Soutěži dokumentárních filmů.

Ukázka z knihy „Běžec na trati k...“ (René Prášil)

Mám dnes zase filosofické sklony
a tak mě napadají všelijaké ptákoviny.
Třeba zrovna probírám můj vztah
ke společnosti. Já jsem hodnocen jako
vyvrhel, společnost mnou opovrhne.
V šestnácti letech jsem byl potrestán odnětím
svobody ve výši dva a půl roku
nepodmíněně.
Jestli soudce věděl, kam mne
posílá, byla to od něj svihárna.
Prase zasraný. On věděl, že mě posílá někam,
kde mě za prvé nikdo převychovává
nebude a zadruhé, že se naučím společnost
(díky přístupu bachařů) nenávidět.
A tudíž mi vlastně vyznačil cestu do dalšího
života.

Jak vznikl tento časoběrný dokument

Film je komponován ze čtyř zdrojů – z výňatků filmu, který vznikl tři roky pro Nadaci Film a sociologie, později režisérka natáčela několik let na vlastní pěst, ve třetí fázi spolupracovala s Českou televizí a také se společností Negativ a do filmu použila archivní materiály politických událostí. René je sledován ve vězeňských celách, v bytě matky, při toulání Prahou, ve vězeňské nemocnici, na vězeňských pracovištích, ve sklepích, na nádražích. Třeštíková klade otázky mimo záběr a nechává Reného vyprávět své aktuální pocity, sny a plány, nechává ho číst z dopisů, kterých jí napsal za ta léta desítky. Všechny záběry filmu jsou přísně autentické, bez inscenování, bez hraní a bez komentáře.

Česká republika v období Reného příběhu prošla „sametovou revolucí“, do svého čela si zvolila disidenta a spisovatele, někdejšího vězně Václava Havla, opustila společný stát Čechů a Slováků, nastoupila cestu k politickému uspořádání standardní evropské demokracie a vstoupila do Evropské unie. Tyto události režisérka mapuje pomocí záběrů z televizního zpravodajství, které René sleduje ve vězení a vkládáním mezititulků.

S Českou televizí a Negativem spolupracovala režisérka také na jejím předchozím celovečerním dokumentu Marcela, za který dostala v roce 2007 ve španělské Seville Cenu za nejlepší evropský dokument. Film René distribuuje v České republice společnost Aerofilms.

O desítkách dopisů na cestě mezi vězením a svobodou

René napsal v průběhu let režisérce desítky dopisů. „René byl vždy psavý, tak jsem se rozhodla jeho dopisy používat také ve filmu,“ vysvětluje Třeštíková. Postupem času pracovala režisérka pomocí dopisů už záměrně a René se neostýchal vybrané dopisy přečíst do filmu. René prostřednictvím dopisů, které jsou pro něj častokrát jedinou komunikační spojnici se svobodou, odhaluje svoje pocity, názory na okolní svět nebo rozebírá vztah sebe samého a režisérky. Samotnou režisérku stihl v minulosti dokonce vykrást. „Milá Heleno. Víš, už jsem si zvykl na posuzování věci tvého vykradení a označování za nevděčníka, zatracence, hajzla atd. To mi nijak nevadí. I když možná by mělo. Kolikrát si říkám, proč jsem to udělal. Ne, nelituju přiznání, spíš ho stále nechápu. Dnes nevím, proč jsem to udělal. Jestli proto, že jsem z vypočítavosti měl strach, aby jsi o mě neztratila zájem. To je ale nelogický. Nebo nějaký ten pocit viny v sobě. Já nevím,“ píše například René. V dopisech komentuje také režisérčino krátké působení v politice na postu ministryně kultury: „Prý jsi podala rezignaci na funkci. No, ani se nedivím. Tady se nic neděje. Pořád stejná pakárna od rána do večera. Měj se co nejlépe. Jsi vždy svoje, tak co nějaká vláda. René.“

Režisérka dala v průběhu času Renému podnět k psaní o sobě samotném, což vedlo dokonce k vydání dvou knih, vydání té třetí je momentálně na spadnutí. Jako autora se ho pokusila zapojit i do samotného filmu, když mu v roce 2007 při jeho posledním odchodu z vězení zapůjčila na deset dní malou digitální kameru. „Napadlo mě totiž natočit dokument o životě, ale jinak, nově. Budeš mít záběry ze situací a prostředí, kam se nikdy žádný reportér nepodívá. A pokud to začleníš do filmu, slibuji opravdové celkové oživení. Doopravdy se těším. Moc,“ sliboval René.

Rozhovor s Helenou Třeštíkovou

Zachytit člověka v období několika let, ve vládě různých politických režimů a společenských proměn je ve výsledku divácky jistě zajímavé. Jaká specifika, úskalí, výhody či nevýhody to však s sebou nese pro práci režiséra?

Časosběrnou metodu natáčení považuji za svou "specialitu". Čas a jeho plynutí mě zajímalo vždy, od jisté doby cíleně a programově s časem pracuji. S jistou dávkou nadsázky říkám, že to je „sázka na nejistotu“. Na začátku takového natáčení vsadíte na nějakou osobu nebo osoby a čekáte, co s nimi život bude provádět. To může být vrcholně zajímavé a dramatické "hromobití", ale i drobné, nenápadné a těžko zachytitelné "chvění". Netušíte, nemůžete ovlivnit, jen pozorovat, případně drobně a nepodstatně zasahovat. Výhoda je, že něco se stane vždycky, a nevýhoda je, že to, co se stane nemusíte správně pochopit, vyhodnotit, porozumět tomu a filmově zprostředkovat. Zásadní je práce ve střížně, kdy se takto zachycenému materiálu dává tvar už s vědomím, co by která epizoda v celku měla znamenat, neboli už s pohledem "od konce".

Reného začínáte ve filmu sledovat v roce 1989, co předcházelo tomu, že jste se rozhodla točit za zdi vězení pro mladistvé zrovna s ním?

V roce 1989 jsem začala pracovat na novém projektu časosběrných filmů se souhrnným názvem "Mládež". Mělo to být pětileté sledování několika skupin mladých lidí – učňové, středoškoláci, mladí postižení, mladí umělci a také mladí delikventi. S tímto tématem jsme začali ve vězení pro mladistvé v Libkovicích. Tamější psycholog nám vytipoval několik kluků, kteří by měli být schopni mluvit na kameru a reflektovat svůj život. Jedním z nich byl René.

Už první odsouzení Reného v jeho šestnácti letech na dva a půl roku za krádež na vojenské škole zdá se být pro mladého člověka přehnaným trestem...

Myslíte si, že je René částečně obětí systému, který ho odsoudil k životu nenapravitelného kriminálního?

Těžko říci, jaký podíl má systém a jaký René sám. Jisté je, že dnes se s mladistvými delikventy zachází daleko opatrněji, nejdříve se zkouší podmíněné tresty, tresty obecně prospěšných prací a podobně.

V průběhu dvaceti let, kdy jste s Reném natáčela, jste si vyměnili desítky dopisů, které provázejí celý film. Co čemu předcházelo – dopisy nebo dramaturgický záměr?

René byl vždycky "psavý". Tak jsem se rozhodla jeho dopisy použít už v prvním filmu. Při dalším natáčení jsem už s dopisy pracovala záměrně. Reného dopisy jsem celou dobu archivovala a pak před koncem natáčení z nich vybrala důležité pasáže, které pak René přečetl.

René napsal ve vězení dvě knihy, které mu byly následně vydány, vydání té třetí je na spadnutí. Jakou roli jste v tomto sehrála a co vás k tomu vedlo?

Z Reného dopisů se mi zdálo, že má literární talent. Když byl v roce 1993 odsouzen k šestiletému trestu, psala jsem mu, aby ten čas ve vězení zkusil naplnit psaním. Aby psal o sobě, o svých zkušenostech, o svém prožívání věznění. René to vzal vážně a začal opravdu psát. První rukopis "Běžec na trati k..." jsem nechala přepsat a nabízela různým nakladatelstvím. Po různých peripetiích se to nakonec podařilo a kniha v roce 1998 opravdu vyšla v českotěšínském nakladatelství Agave. Vzápětí poté vyšla v témže nakladatelství druhá kniha "Bohové s.r.o." René psal dál a existuje ještě několik nevydaných rukopisů. Teď připravuje Nakladatelství Lidové noviny vydání Reného textů z poslední doby.

Dokumentem o Reném se nesou archivní záběry z televizního zpravodajství nebo jiné archivy mapující společenské a politické dění v České republice a Evropě. Co tímto ve filmu sledujete?

Film o Reném obsahuje dobu téměř 20 let. Za tu dobu se v naší zemi změnilo společenské zřízení, rozpadl se společný stát Čechů a Slováků, měnily se vlády i prezidenti. A René téměř celý ten čas proseděl ve vězení. Chtěla jsem, aby se do filmu nějak dostal ten kontrast "pádících dějin" a vězeňského "bezčasí". Pádící dějiny ovšem René může sledovat v televizi, onom všudypřítomném magickém "božím oku". Televizním zprávám ale nelze věnovat příliš mnoho času, proto jsme se rozhodli pro určité symboly doby. Jedním z nich je opakující se volba hlavy státu.

Na počátku 90. let vykrade mezi jinými i váš byt. Proč si myslíte, že vykradl zrovna vás? Nebyla jste v tu chvíli odhodlána přestat o takovém člověku natáčet film?

Naše vykradení je jedna z nejdramatičtějších situací našeho společného příběhu. Odehrálo se v době dokončování prvního tvaru filmu pro televizi a já jsem je použila jako pointu tohoto tvaru. Z reakcí diváků jsem měla pocit, že to je pointa celkem působivá. Já jsem po vykradení prošla celou škálou pocitů. Od vzteku k pocitu, že je to od Reného nějaký vzkaz, zpráva, kterou bych měla rozšifrovat. A tak se postupně rodila idea pokračování filmu. René také dále korespondoval a něco jsme si vyjasnili v dopisech. I v průběhu doby se René k této své akci několikrát vrátil a je vidět, že to téma taky ještě v sobě nemá zcela vyřešené.

Někdy rozhovor vedete s Reném přímo přes vězeňské mříže, bylo těžké získávat povolení k návštěvě Reného s kamerou?

Za dobu našeho natáčení jsme navštívili několik věznic. V poslední době především Valdice. Vztah vězeňské služby k médiím se také měnil – jako vše. Byla období, kdy se nesmělo natáčet jinak než v návštěvní místnosti a přes mříže. Nepomohly mé nářky, že to je z filmařského hlediska velmi nešťastné. Předpisy byly předpisy a nedalo se s tím hnout. Naštěstí v poslední etapě našeho natáčení byl René na tzv. "výstupním oddělení" a tam jsme se nakonec díky velké vstřícnosti pane ředitele Valdic přece jen dostali. Myslím, že to bylo i tím, že jsme už byli "známá firma" a bylo jasné, že netočíme žádné bulvární senzace.

Reného ve filmu vidáme povětšinou právě v prostředí věznic, soudních síní, párkrát přímo na ulici po propuštění nebo prostě jen tak někde ve městě. Nepozval vás s kamerou nikdy k sobě domů?

Žádné "doma" nebylo. René při svých pobytech na svobodě přebýval u různých známých, žen či různě improvizoval své bydlení a nikdy nechtěl, abychom tam točili. Vždy říkal, že nás pozve, až bude mít něco stabilního. Ale to se nikdy neuskutečnilo.

Po dobu osmnácti let jste natáčela s člověkem, který před vašima očima dospěl z mladíka v muže. Jak tedy zní odpověď na otázku, kterou vám René sám položí ve filmu? Berete ho pouze jako objekt ke zkoumání?

I ve filmu říkám Renému na jeho otázku "nikdy nikdo není jen objektem zkoumání". To platí. Za dobu, co Reného znám, jsem se dost natrápila jeho opakovanými návraty do vězení. Vždycky jsem věřila, že by mohl svou inteligenci nějak zapojit ve svůj prospěch a ne proflákat život ve vězení mezi dementy a asociály. Takže zklamání, beznaděj, lítost, ale i vztek nad Reného odpudivou asociální vychytralostí. Radost, když se podařily vydat jeho knihy... Hlavní je asi pocit lidské mnohoznačnosti, jejíž sledování je dobrodružství.

V závěru natáčení, před Reného posledním propuštěním v roce 2007, jste Renému zapůjčila digitální kameru, aby natočil svých prvních deset dní na svobodě. Jaký jste očekávala výsledek?

Navrhla jsem Renému, že může být spoluautorem filmu o sobě a natočit jeho závěr – několik svých dní po výstupu z vězení: svou vizi svobody. Za to jsem mu slíbila řádný honorář. René byl nápadem nadšen a sliboval "opravdové oživení" filmu.

Vídala jste Reného v průběhu těch let také někdy bez přítomnosti štábu, kdy jste se setkali naposledy?

S Reném jsem se několikrát setkala bez kamery. Jednou byl i u nás doma – brzy poté nás vykradl. Naše poslední domluvené setkání bez kamery asi před třemi lety v Praze dopadlo tak, že jsem na něj čekala asi dvě hodiny v kavárně a on pak zavolal, že to nestíhá...

Nebojíte se, že film udělá z Reného svým způsobem „hrdinu“, čehož dokáže René patřičně využít – minimálně vytěžit ze své popularity ve svůj prospěch?

Kdyby film vzbudil zájem o jeho knihy či mu jakkoli jinak pomohl konstruktivně a nikoli asociálně využít jeho schopnosti a inteligenci, byla bych ráda. Ale v tom už Renému já sama nemůžu nijak pomáhat, nemůžu za něj řešit jeho problémy, nemůžu za něj žít. Špatně by bylo, kdyby film jakkoli přispíval k oslavování asociálnosti a kriminálnictví.

O čem je podle vás nakonec tento film? Jak byste jej charakterizovala?

To je nejtěžší otázka. Pro mě je to pokus o portrét jiného žití - pokus o obraz zrychlené doby v kontrastu s bezčasím kriminálu. Impuls k přemýšlení nad naším vlastním životem. Portrét mnohoznačnosti, kdy hrdina před našima očima není figura, kterou můžeme jednoduše charakterizovat, ale naopak nás nutí přemýšlet o mechanismech lidského chování. Pokus o proměnu usilováním (nutno říci, že ve výsledku pokus neúspěšný, ale aspoň pokus). Svérázná česká interpretace "desperátství" jako oblíbeného tématu westernových filmů. A hlavně je to pokus o slušný film, který by potvrdil jedinečnost a životaschopnost metody časosběrného natáčení.

O střihu a hudbě k filmu

Materiál, který točila režisérka Třeštíková dlouhých osmnáct let, stříhala režisérka s mladým stříhačem Jakubem Hejnou. Přestože už v minulosti film proběhl po prvotním tříletém natáčení v jednom tvaru, měli tvůrci ve střížně zhruba osmnáct hodin natočených v letech 1989 až 2007. *„Role stříhače je u filmu jako René zásadní. Mám pocit, že to byl asi nejsložitější film mého života, byla to nejdelší etapa, se kterou jsem pracovala,“* říká Třeštíková. Materiál byl velmi různorodý a chaotický, poznamenaný různými kameramanskými rukopisy, protože na projektu se vystřídalo v průběhu let několik kameramanů. Do konce práce ve střížně nebylo jasné, jak vlastně celý příběh "dopadne", jaké tedy bude jeho celkové vyznění, protože René byl stále "v akci". *„Stříhali jsme skoro čtyřicet dní, což je asi můj rekord. Měli jsme několik verzí. Jakub Hejna je mladý flexibilní stříhač s dramaturgickým nadhledem nad materiálem a filmařsky myslící. Je ochoten zkoušet různé možnosti, hledat tvar. Spolupráce s ním byla pro film velikým přínosem,“* popisuje Třeštíková.

V prvním filmu o Reném byla hudba inspirovaná Morriconeho hudbou k filmu "Tenkrát na Západě". V konci filmu dokonce zazněla doslovná citace. *„V novém tvaru jsem cítila potřebnost hudby, ale chtěla jsem opustit původní koncept. Stříhač Jakub Hejna mě upozornil na mladého talentovaného skladatele Tadeáše Věřčáka. Pustila jsem si nějakou jeho hudbu a byla nadšená. Tadeáš se podíval na původní film a shodli jsme se na společném pocitu, jak by měla hudba vypadat. Tadeáš pak dodal*

jakési skicy, se kterými jsme pracovali ve střížně a do dokončení filmu jsme se dohodli na definitivní verzi hudby, která mně zcela vyhovuje,“ upřesňuje režisérka.

Z tvorby Reného

Konvence jsou na nic. I v literatuře. A morálka?
Tu vynechávám, nechám jen syrovost, pravdu
a trpkost. Pokrytci slovo morálka milují.
Seru na ně, stejně jako oni na mne.
Proč žádná část toho mého
zasraného života nedopadla dobře?
To neví nikdo. Ani Bůh. Bůh má volno
a čte si porno. Jo, třeba to, co nafotila moje
poslední holka.

René Plášil „Deník zapomenutého“

Ta poslední holka mě fakt
milovala. Štěstí tančilo kolem nás a
zalezlo do všech tělesnejch otvorů. Jediný
přání zamilovaného je zůstat... Blbec. A všichni
co tak milujou Freuda mají vlčí mlhu. Nejde
kurva o žádněj sex. Hlavní je docela obyčejnej
strach.

Strach z konce vašeho objetí, souznění,
společnej plánů, koupání, chlastání,
šukání a smíchu. Všichni se bojí.
Prohranej voleb, špatnýho výsledku zápasu,
připálenejch buchet, nevěry,
důvěry i vlastního stínu. Strach je hybnou
silou světovýho dění.

René Plášil „Deník zapomenutého“

FUCK OF FREE. Seru na svobodu.
Tehle nápis jsem nechal přetetovat
neboť moje palice dospěla k zjištění,
že svoboda je krásná věc. FUCK OF
PEOPLE. Stejný nápis zdobí můj krk.
Časem však zjistíš: vždyť ty vole
nemůžeš existovat sám. Můžeš sice
všechny mrdat a na všechny srát,
ale lidi ve svém okolí musíš mít rád a podle
toho se chovat.

Zda lituji tetování? Jak kdy...
Mám je, budu mít,
a rozhodně je, kurva, nesundám
a nechci!

René Plášil „Deník zapomenutého“

BIOGRAFIE

Helena Třeštíková

Narozena 22. června 1949 v Praze. Vystudovala FAMU, obor režie dokumentárního filmu. Od roku 1974 natočila více než padesát dokumentárních filmů nejrůznějších metráží většinou s tematikou mezilidských vztahů a různých sociálních problémů. Postupem času se specializovala na metodu tzv. „sběrného natáčení“ - sledování lidských osudů v delším časovém úseku. Výsledkem byl šestidílný cyklus pro televizi *Manželské etudy* (1987) a dva celovečerní dokumentární filmy *Z lásky* (1987) a *Hledání cest* (1988). V roce 1991 Třeštíková založila spolu s kolegy filmaři a sociology „Nadaci Film a sociologie“. V letech 1994-96 natočila několik portrétů zajímavých osobností pro cyklus Gen, Genus a VIP (Tomáš Halík, Olbram Zoubek, Lída Rakušanová, Jiřina Šiklová, Karel Čáslavský, Jiří Růckl). V roce 1994 Třeštíková založila spolu se svým manželem publicistou Michaellem Třeštíkem „Nadaci Člověk a čas“, která se specializuje na časosběrné projekty a na filmy, které reflektují čas, jeho plynutí a změny, které přináší (*Sladké století, Lidé, mám vás rád!, Carmen story, Určitý způsob štěstí, Hitler, Stalin a já*). V roce 2001 dokončila první část volného cyklu časosběrných filmů *Ženy na přelomu tisíciletí* (portréty Dagmar Peckové, Bány Basikové, mladé narkomanky Katky a romské intelektuálky Jarmily Balážové a dalších). Věnuje se také problematice drogové závislosti (*Ženy a drogy, drogy a ženy, V pasti a stále v pasti*). Od podzimu 2002 je pedagogem FAMU Katedry dokumentárního filmu. V lednu roku 2007 se stala na krátkou dobu ministryní kultury vlády České republiky. V poslední době začala spolupracovat s producentskou společností Negativ, která uvedla do českých kin na jaře 2007 celovečerní dokument s názvem Marcela. Filmová podoba příběhu jedné z hrdinek televizního cyklu *Manželské etudy* byla oceněna jako Nejlepší dokument na přehlídce českých filmů Finále Plzeň, film Marcela získal v roce 2007 ve španělské Seville Cenu za nejlepší evropský dokument.

PODROBNÁ FILMOGRAFIE

"Romeo, Julie a děti" 1974 - úvaha o výchově k rodičovství
"Zázrak" 1975 - sledování mladé ženy, která čeká dítě. Od porodu až do šesti měsíců věku jejího syna - přerod ženy v matku - /několik cen doma i v zahraničí - Lipsko /
"Dvě jubilea Jana Zrzavého" 1976 - portrét významného českého malíře
"Linka důvěry" 1977 - film o telefonické pomoci dětem v nouzi
"Barevný svět" 1978 - film o dětské tvořivosti
"Dotek světla" 1981 - studie života nevidomých dětí doplněná citáty z knihy nevidomého spisovatele a hudbou nevidomého skladatele - úvaha o schopnosti překonávat překážky - /několik cen většinou v zahraničí - Bilbao, Lausanne, Lille, Zlaté slunce Trutnov/
"Tisíc let střízlivosti" 1984 - úvaha o alkoholismu a jeho léčení
Postupem času se specializuje na metodu tzv. "sběrného natáčení" /long-term observation/ - sledování lidských osudů v delším časovém úseku. Touto metodou realizovala několik rozsáhlých cyklů dokumentů.

První cyklus sledoval po dobu šesti let každodenní život několika mladých manželských párů od momentu jejich sňatku. Filmový štáb je pak pravidelně navštěvoval a zaznamenával jejich problémy, sny, jejich usilování, v několika případech i krize, rozvod, usmíření. Výsledkem tohoto cyklu byl šestidílný cyklus pro televizi "Manželské etudy" - 1987 a dva celovečerní dokumentární filmy "Z lásky" 1987 a "Hledání cest" 1988 – (Ceny na výročních přehlídkách československé kinematografie 1988 a 1989).

"Život je jen náhoda" 1988 - úvaha o důsledcích umělého přerušení těhotenství

"Základní škola" 1989 - film o problémech školství

"Divadlo Za branou" 1990 - portrét slavného divadelního režiséra O. Krejčí

V roce 1991 založila spolu s kolegy filmaři a sociology Nadaci Film a sociologie, která si klade za cíl poskytnout nový pohled na společnost po velkých politických změnách.

"Jestli něco potřebuje naši pomoc, je to svoboda" 1990 - portrét studentského vůdce české "sametové revoluce".

"Za mřížemi" 1990 cena české kritiky 1991 - vězení pro mladistvé 15-18 let

"Stvořil jsem tebe" 1991 - film o návratu řádových sester (Církevní řády byly za komunismu zakázány.)

"Řekni mi něco o sobě" - volný cyklus sběrných filmů o osudech mladých delikventů, kteří se jako mladiství octli ve vězení. Filmový štáb pozoroval po dobu cca 3-6 let jejich život, který byl většinou poznamenán další kriminálnickou "kariérou". Zatím vzniklo v jeho rámci 5 filmů.:

"Pavčina" 1992 - příběh mladé narkomanky, která několikrát slibuje, že s drogami skončí.

Nejsilnější je toto předsevzetí v momentě, kdy se jí narodí syn. Ani láska k dítěti však nic s její závislostí nezmůže. Tento příběh byl sledován 3 roky a připravuje se jeho pokračování – (Cena FITES 1991)

"René" 1993 - příběh mladého zloděje, který se postupně stále více identifikuje s rolí vyvržence a desperáda až nakonec vykrade režiséru filmu, která se mu celou dobu snažila pomáhat – (Cena Nyon - Švýcarsko 1993)

"Láďa" 1994 - příběh mladíka, který střídá vězení, dívky i náladu. Když má špatnou, polyká ostré předměty, když dobrou, píše romantické milostné dopisy

"Martin aneb mít, či být" 1994 - mladý muž tápající mezi Bohem a sladkým životem. Zbytek času sedí ve vězení před televizí a pozoruje, jak se "venku" mění svět (film byl natočen v průběhu let 1989 až 1993 - době historických změn ve východní Evropě)

"Zrání zla" 1997 - Hrdina tohoto filmu Milan prožil jen prvních šest let svého života v rodině. Pak už byl jen v dětských domovech a kriminálech. Možná, že to je důvod, proč se nenaučil rozeznávat dobro a zlo – (Cena Academia film Olomouc 1998)

Sběrnou metodou byl také natočen film o mladém divadelníkovi "Kašpar" 1993, který sleduje mladého studenta herectví Jakuba Špalka, který je umanut představou vlastního divadla a snaží se tuto svou ideu uskutečnit. Mezitím se jen tak mimochodem účastní sametové revoluce /kterou studenti odstartovali/, dostuduje, ožení se, rozvede se, divadlo založí a zase o ně přijde...

V letech 1994-1996 natočila také několik portrétů osobností pro cyklus Gen a Genus:

Tomáš Halík (1994) - katolický kněz, filosof, profesor Karlovy university

Olbram Zoubek (1995) - známý sochař

Lída Rakušanová (1996) - exilová novinářka, která v době totality prostřednictvím vysílání Rádia Svobodná Evropa posilovala hnutí odporu

Jiřina Šiklová (1996) - známá nonkonformní socioložka zkoumající feminismus, studentská hnutí a vztahy mezi menšinami

Karel Čáslavský (1997) - filmový historik, který zachránil množství unikátních filmových materiálů pro budoucnost pro cyklus VIP

Jiří Růckl – 1996 - obnovitel rodinné sklárny, senátor

pro Českou televizi realizovala:

„Příběh Lucerny“ 1995 - co vše se odehrávalo v nejslavnějším pražském koncertním a tanečním sále v pohnutých letech 1920 - 1995

"Sladké hořkosti Lídy Baarové" (1995) - portrét slavné předválečné herečky Lídy Baarové – (cena Art film Trenčianské Teplice 1996)

Spolu se svým manželem publicistou a nakladatelem Michaelem Třeštíkem založila Nadaci Člověk a čas, která se chce specializovat na časosběrné projekty a na filmy, které reflektují čas, jeho plynutí a změny které přináší. V této nadaci realizovala film "Pokus o jedno výročí" 1995 - úvaha o výročí padesáti let od skončení 2. světové války a "Rudolf II. a Praha" 1997 - film o velkolepé výstavní akci na Pražském hradě

V roce 1998 dokončila tato nadace v koprodukcí s Českou televizí film o osudech několika politických vězeňkyň z padesátých let s názvem "Sladké století" (Velká cena za dokumentární film na MFF Karlovy Vary 1998, cena FITES 1998) a film "Lidé, mám vás rád" o rozporuplné osobnosti Julia Fučíka a mýtu, kterým se stal.

"Carmen story" 1999 - film o vzniku inscenace Carmen v Národním divadle a dvou výbušných osobnostech - zpěvačce Dagmar Peckové a režiséru Josefu Bednáríkovi

"Vyloučení z literatury" - film o politických procesech s katolickými intelektuály v 50. letech (cena TRILOBIT 1997)

"Deset let v životě mladého muže" 1999 - časosběrný portrét mladého kontroverzního režiséra Jakuba Špalka

"Výzva" 1999 - časosběrný portrét herce na vozíku Jana Potměšila

"Určitý způsob štěstí" 2000 - časosběrný film o rodině vyznávající životní styl založený na dobrovolné skromnosti a chudobě.

V letech 2001 a 2002 vznikl volný cyklus časosběrných filmů "Ženy na přelomu tisíciletí":

"Forte a píána" 2001 - portrét Dagmar Peckové

"Bára B. (live)" 2001 - portrét Bány Basikové

"V pasti" 2001 - osud mladé narkomanky (cena na Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary 2001, cena Trilobit 2001)

"Rozkoš bez rizika" 2001 - příběhy pražských pouličních prostitutek a psycholožky, která s nimi hraje divadlo – dvoudílný film

"Být Romkou" 2001 - osud mladé romské intelektuálky Jarmily Balážové

"Zvítězí ten, kdo se nevzdá" - 2001 - životní osudy ženy s mentálně postiženým dítětem, která nepodlehne osudu, ale pomáhá jiným

„Sestřičky“ 2002 - film sleduje od roku 1989 osudy několika studentek střední zdravotní školy po dobu studia a vrací se k nim pět let po jejich maturitě a sleduje jejich život v profesionální praxi. Tento film se snaží zachytit proměnu společnosti v průběhu posledních sedmi let - od sametové revoluce k dnešku

„Jsem žena orientovaná na ženy“ 2002

a dále filmy:

"Být Romem" 2001 - život romského hudebníka a aktivisty Vojty Lavičky

"Praha 2000 - Evropské město kultury" - 2001 - emotivní dokument o ojedinělé kulturní akci

"Hitler, Stalin a já" - 2001 - zajímavé životní osudy Hedy Margolivé – Kobaltové

"Ženy a drogy, drogy a ženy" a "V pasti a stále v pasti" –oba filmy 2003 z cyklu "Když musíš, tak musíš"

"Obsluhovala jsem Karla Čapka" - 2003 - vyprávění hospodyně Karla Čapka o setkání s velkým spisovatelem

"Pavel Tigris – Evropan" - 2004 - portrét Pavla Tigrida

"Má šťastná hvězda" - 2004 - osudy mladé židovské dívky za 2. světové války "Nebe nad Evropou" - 2004 - životní příběhy několika českých letců, sloužících za války v Anglii

"Manželské etudy po 20 letech" 2006 - pokračování rozsáhlého časosběrného projektu

"Nebylo to marný" 2006 - portrét alkoholologa Jaroslava Skály

"Události Pavla Štechy" 2006 – portrét významného fotografa

"Nesdělitelné" 2007 – film o historii rodinného tábora v Osvětim

"Marcela" 2007 – dokumentární film o neobyčejném životě obyčejné ženy

Výroba :

**U e g s t i a
n e g a t i v**

Helena Třeštková

ČESKÁ TELEVIZE

Distribuce :

Podpora :

**STÁTNÍ FOND ČESKÉ REPUBLIKY
PRO PODPORU A ROZVOJ ČESKÉ KINEMATOGRAFIE**

MEDIA

Mediaální partneři:

© Negativ, s.r.o.
(všechny zde uvedené informace, včetně doslovných citací, jsou k volnému použití)

